

Yıl: 10 Sayı: 54 Temmuz - Ağustos 2003

SAHİBİ
KAYSERİ DOĞU TÜRKİSTAN
KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ
GENEL MERKEZ ADINA
Seyit TÜMTÜRK

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Eubekir TÜRKSOY

Editör
M. Dursun SÜYDÜNLÜ

YAYIN KURULU
Yönetim Kurulu

İDARE YERİ
DOĞU TÜRKİSTAN
KÜLTÜR ve DAYANIŞMA DERNEĞİ
GENEL MERKEZİ / KAYSERİ-TÜRKİYE

YAYIN, REKLAM VE ABONE SORUMLUSU
Oktay BOZKURT
oktaybozkurt@gokbayrak.com
Cep: 0 535 461 38 93

YILLIK ABONE
Yurt İçi : 10.000.000, TL.
Avrupa : 25 EURO • Diğer Ülkeler : 25 \$
YURT İÇİ POSTA ÇEKİ
Oktay Bozkurt: 692046

YURT DIŞI (Yeni)
TL: 5300 1944272 - Döviz: 5300 172164
İş Bankası Kayseri Merkez Şubesi

YAZIŞMA ADRESİ
Hoca Ahmet Yesevi Mh. Türkistan Evleri 44. Sk. 28/A
38090 Kocasinan/KAYSERİ-TÜRKİYE
Tel: (0.352) 339 39 65
Fax: (0.352) 337 35 04

Web: www.uighur.com - www.gokbayrak.com
E-mail: gokbayrak@kaynet.net
ISSN 1303 - 5282

TASARIM - GRAFİK - DİZGİ - BASKI

NETFORM
MATBAACILIK A.Ş.

Orta Sanayi Bölgesi Anatamir Karşısı Gazibey Cad. No 11
Tel. 0.352 320 92 64 (Pbx) Fax: 320 92 65 KAYSERİ

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazana aittir.
Gönderilen yazılar yayınlanınsin veya yayınlanmasın
iade edilmez. İsim zikredilerek ıktibas edilebilir.

Seyit TÜMTÜRK • Doğu Türkistan Kültür ve Dayanışma Derneği Genel Başkanı
1 Milyon Uygur'un yaşadığı Kazakistan'da Teşkilat Başkanlarının
Buluşması 02

Prof. Dr. Hasan KÖNİ • A. Ü. Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğr. Üyesi
Çin Halk Cumhuriyeti'nin Uygurlara Uyguladığı Eğitim Politikası 04

Enver CAN • Doğu Türkistan Milli Kurultay Başkanı
Enver Can Tarafından Sunulan
Transnational Radikal Parti Bildirgesi 07

Yrd. Doç. Dr. İktil KURBAN
Bundan Tam 50 Yıl Öncesiydi... 11

Gök Bayrak
Polat Kadir TURFANI 14

Dernekten Haberler... 15

Prof. Dr. Mahmut KAŞGARLI
Yusuf Has Hacip ve O'nun Kutadgu Bilig adlı eseri 19

Dış Basından...
Çin Hükümeti 'online chat'i sansürlüyor... 23

Okuyucumuzdan... Zübeyir Gürsoy
Doğu Türkistan'da İnsanlık Dramı 24

Paum B. Henze • ABD Türkiye Maşası Şefi
Kaşgarya'daki Büyük Oyun Yakup Beg Nezdindeki
İngiliz ve Rus Temsilcileri 25

Mehmet Emin Buğra • Şarki Türkistan Tarihi
Şarki Uygur Devleti'nin Yıkılışı 29

TEMSİLCİLERİMİZ	ADI SOYADI	TELEFON	FAX	CEP TEL	TEMSİLCİLERİMİZ	ADI SOYADI	TELEFON	FAX	CEP TEL
Genel Merkez	Oktay Bozkurt	0.352 339 39 65	0.352 337 35 04	0.535 461 38 93	Elaziğ	Serkan Küçük	0.424 236 19 55		0.535 884 40 50
Ankara Şube	Hayrullah Elendigil	0.312 319 54 72	0.312 319 54 74	0.535 735 05 40	Konya İletişim Fak.	Alev AYYILDIZ			0.544 505 01 57
Avr. Tem. Alm./Hamburg	Ş.Abdulkadir Tümtürk	0049 4071678850		0.049 172 436 09 72	Konya	Mehmet Uğurlu	0.332 245 77 38		0.536 629 87 82
Almanya/Münih	Dişad Hazneci	0049 893 519 796		0.049 172 999 23 32	K. Maras	Ahmet Sarıçek	0.344 221 43 18		0.536 609 90 22
Hollanda	Nurettin Atabay	0031 625 234 079			Kocaeli/Değirmendere	Barak Kuroner	0.532 713 82 30		0.555 306 13 05
Hollanda	Dursun Kılıç	0031 306 875 390			Niğde	Doç. Dr. Remzi Kılıç	0.388 232 10 06 - 232 88 77		0.536 467 09 19
Ankara	Şükrü Erdem	0.312 324 04 13	0.505 419 20 03	0.532 435 24 16	Bursa	Kahraman Uygurtürk	0.224 225 18 00		0.535 643 32 92
İstanbul	Abdullah Tuğcu			0.535 425 57 63	Aydın	Ersal Ulaş Öztemel	0.256 213 05 18	0.256 214 49 49	0.532 591 85 22
İzmir	Ali Çaişan	0.232 374 57 59		0.535 557 88 74	Amasya	Yıldırım Görgen	0.358 212 27 52		0.532 254 52 75
Gaziantep	Mustafa Mete	0.342 478 10 31-478 12 81		0.532 593 78 89	Mersin	Gökhan Demir	0.324 336 00 24		0.532 375 63 87
Sinop/Bayabat	Cemal Yanıkel	0.368 315 03 13			Mersin	V. Halit Payas			0.536 523 15 87
Ş.Urfa	İ. Hüseyin Savaş	0.414 313 27 11	0.414 313 10 15	0.536 275 23 98	Mucur (Kırşehir)	Hakan Karakaya	0.386 812 40 07 - 0386 812 54 37		0.544 614 78 14
Samsun/Bafra	Ahmet Dost	0.362 532 19 14			Tarsus	Hasan Orhan			0.532 220 89 52
Afyon	Alparslan Can	0.272 212 08 02		0.555 343 51 08	Tekirdağ	Mehmet Özcan	0.282 651 04 87		0.532 224 39 17
Sivas	Ramazan Özen GÖKALP			0.536 360 38 62	Erzurum	Gönül Özdemir			0.542 586 79 81

Yıl: 10 Sayı: 55 Eylül - Ekim 2003

SAHİBİ
KAYSERİ DOĞU TÜRKİSTAN
KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ
GENEL MERKEZ ADINA
Seyit TÜMTÜRK

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Ebubekir TÜRKSOY

Editor
M. Dursun SÜYDÜNLÜ
editor@gokbayrak.com

YAYIN KURULU
Yönetim Kurulu

İDARE YERİ
DOĞU TÜRKİSTAN
KÜLTÜR ve DAYANIŞMA DERNEĞİ
GENEL MERKEZİ / KAYSERİ-TÜRKİYE

YAYIN, REKLAM VE ABONE SORUMLUSU
Oktay BOZKURT
oktaybozkurt@gokbayrak.com
Cep: 0 535 461 38 93

YILLIK ABONE
Yurt İçi : 10.000.000. TL.
Avrupa : 25 EURO • Diğer Ülkeler : 25 \$
YURT İÇİ POSTA ÇEKİ
Oktay Bozkurt: 692046

YURT DIŞI (Yeni)
TL: 64654-2 USD: 64654-103 Euro: 64654-104
Anadolu Finans Kurumu
Anadolu Finance House Kayseri Branch
Anadolu Finans Kodu: AFKBTRIS
TL: 5300 1944272 - Döviz: 5300 172164
İş Bankası Kayseri Merkez Şubesi

YAZIŞMA ADRESİ
Hoca Ahmet Yesevi Mh. Türkistan Evleri 44. Sk. 28/A
38090 Kocasinan/KAYSERİ-TÜRKİYE
Tel: (0 352) 339 39 65 Fax: (0 352) 337 35 04

Web: www.ughur.com - www.gokbayrak.com
E-mail: gokbayrak@kaynet.net
ISSN 1303 - 5282

TASARIM - GRAFİK - DİZGİ - BASKI

NETFORM
MATBAACILIK A.Ş.

Orta Sanayi Bölgesi Anaflamir Karşısı, Gazibey Cad. No:11
Tel: 0 352 320 92 64 (Pbx) Fax: 320 92 65 KAYSERİ

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazana aittir.
Gönderilen yazılar yayınlanırsa veya yayınlanmasın
iade edilmez. İsim zikredilerek iktibas edilebilir.

İçindekiler

Erkin ALPTEKİN • Doğu Türkistan Kongresi Hazırlık Komitesi başkanı ve UNPO Genel Sekreteri Uluslararası İnsan Hakları Beynanesi ve İnsil edilmeyen Milletler	02
TÜMTÜRK • Doğu Türkistan Kültür ve Dayanışma Başkanı Basın Açıklaması	04
Prof. Dr. Timur KOCAOĞLU • Koç Üniversitesi Stratejik Araştırmalar Mrk. Bşk. Bağımsız Doğu Türkistan Cumhuriyeti'nin 1933 Anayasası ve Türk Dünyasında Anayasa Hareketleri 1	06
Dış Basından... Doğu Türkistan'da neler oluyor? Shir Ali'nin İdamı Hakkında UAA Basın Bildirisi	08 11
Prof. Dr. Nevzat YALÇINTAŞ • İstanbul Milletvekili AGİT Başkan Yrd. Karahanlılar Tarihi	12
Prof. Dr. Mahmut KAŞGARLI Yusuf Has Hacip ve O'nun Kutadgu Bilig adlı eseri 2	13
Dernekten Haberler...	15
Paum B. Henze • ABD Türkiye Maşası Şefi Kaşgar'ın Rus Himayesi altında Çin'den bağımsız bir durumda devlet haline getirilmesi	19
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz POLAT • Qawgaz Üniversitesi - Bakü Türkistan'ın Son yüzyılında önde gelen mücadeleci, ilim ve devlet adamı Alihan Töre SAGUNİ - I	22
Fatma Muzaffer KAYA • Araştırmacı Yazar Dilşad Hatun (İpar Hanım)	24
Yrd. Doç. Dr. İklil KURBAN Taşkentçiler	27
Mehmet Emin BUĞRA • Araştırmacı Yazar Şarki Türkistan Tarihi	29
Basından....	29

TEMSİLCİLERİMİZ	ADI SOYADI	TELEFON	FAX	CEP TEL	TEMSİLCİLERİMİZ	ADI SOYADI	TELEFON	FAX	CEP TEL
Genel Merkez	Oktay Bozkurt	0.352 339 39 65	0.352 337 35 04	0.535 461 38 93	Elazığ	Serkan Küçük	0.424 236 19 55		0.535 884 40 50
Ankara Şube	Hayrullah Elendigil	0.312 319 54 72	0.312 319 54 74	0.535 735 05 40	Konya İletişim Fak.	Alev AYILDIZ			0.544 505 01 57
Avr. Tem. Alm./Hamburg	Ş. Abdulkadir Tümtürk	0049 4071678850		0.049 172 436 09 72	Konya	Mehmet Uğurlu	0.332 245 77 38		0.536 629 87 82
Almanya/Münih	Dilşad Haznedar	0049 893 519 796		0.049 172 999 23 32	Kocaeli/Değirmendere	Burak Kuraner	0.532 713 82 30		0.555 306 13 05
Hollanda	Nurettin Alabab	0031 625 234 079			Niğde	Doç. Dr. Remzi Kılıç	0.388 232 10 06 - 232 88 77		0.536 467 09 19
Ankara	Şükrü Erdem	0.312 324 04 13		0.505 419 20 03	Aydın	Ersal Ulaş Öztemel	0.256 213 05 18	0.256 214 49 49	0.532 591 85 22
İstanbul	Abdullah Tuğcu			0.535 425 57 63	Amasya	Yıldırım Görgen	0.358 212 27 52		0.532 254 52 75
İzmir	Ali Çağan	0.232 374 57 59		0.535 557 88 74	Mersin	V. Haluk Payas			0.536 523 15 87
Gaziantep	Mustafa Mete	0.342 478 10 31-478 12 81		0.532 593 78 89	Mucur (Kırşehir)	Hakan Karakaya	0.386 812 40 07 - 0386 812 54 37		0.544 614 78 14
Sinop/Bozabat	Cemal Yanikel	0.368 315 03 13			Eskişehir	Hasan Orhan			0.533 233 09 52
Ş. Urfa	İ. Hüseyin Savaş	0.414 313 27 11	0.414 313 10 15	0.536 275 23 98	Tekirdağ	Mehmet Özcan	0.282 651 04 07		0.532 224 39 17
Samsun/Bafra	Ahmet Dast	0.362 532 19 14			Erzurum	Gönül Özdemir			0.542 506 79 81
Sivas	Ramazan Özen GÖKALP			0.536 360 38 62	Rize	Yücel Tanay	0.464 627 22 38		

Yıl: 10 Sayı: 56 Kasım - Aralık 2003

SAHİBİ
KAYSERİ DOĞU TÜRKİSTAN
KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ
GENEL MERKEZ ADINA
Seyit TÜMTÜRK

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Ebubekir TÜRKSOY

Editor
M. Dursun SÜYDÜNLÜ
editor@gokbayrak.com

YAYIN KURULU
Yönetim Kurulu

IDARE YERİ
DOĞU TÜRKİSTAN
KÜLTÜR ve DAYANIŞMA DERNEĞİ
GENEL MERKEZİ / KAYSERİ-TÜRKİYE

YAYIN, REKLAM, ABONE ve DAĞITIM SORUMLUSU
Oktay BOZKURT
oktaybozkurt@gokbayrak.com
Cep: 0 535 461 38 93

YILLIK ABONE
Yurt İçi : +5.000.000. TL.
Avrupa : 25 EURO • Diğer Ülkeler : 25 \$
YURT İÇİ POSTA ÇEKİ
Oktay Bozkurt: 692046

YURT DIŞI (Yeni)
TL: 64654-2 USD: 64654-103 Euro: 64654-104
Anadolu Finans Kurumu A.Ş. Kayseri Şubesi
Anadolu Finance House Kayseri Branch
Swift Code: AFKBTRIS
TL: 5300 1944272 - Döviz: 5300 172164
İş Bankası Kayseri Merkez Şubesi

YAZIŞMA ADRESİ
Hoca Ahmet Yesevi Mh. Türkistan Evleri 44. Sk. 28/A
38090 Kocasinan/KAYSERİ-TÜRKİYE
Tel: (0.352) 339 39 65 Fax: (0.352) 337 35 04

Web: www.uighur.com - www.gokbayrak.com
E-mail: gokbayrak@kaynet.net
ISSN 1303 - 5282

TASARIM - GRAFİK DİZGİ BASKI

NETFORM
MATBAACILIK A.Ş.

Orta Sanayi Bölgesi Anatamir Karşısı Gazibey Cad. No:11
Tel: 0.352 320 92 64 (Pbx) Fax: 320 92 65 KAYSERİ

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazana aittir.
Gönderilen yazılar yayınlanırsa veya yayınlanmasın
iade edilmez. İsim zikredilerek iktibas edilebilir.

İçindekiler

<i>Sinan AYGÜN • ATO Başkanı Çin İstilasını Yayıyor...</i>	03
<i>Meral TAMER • Milliyet Gazetesi Bizim Sanayi Kongresindeki Çinliler...</i>	05
<i>Arslan Alptekin • İsa Yusuf Alptekin Vakfı Başkanı İsa Yusuf Alptekin'in İdealleri</i>	06
<i>Sami YAVRUCUK İsa Yusuf Alptekin</i>	08
<i>Servet KABAĞLI • Tercüman Gazetesi İsa Bey'in Kemikleri Stzlıyor...</i>	09
<i>Yrd. Doç. Dr. İklil KURBAN Ulusumuz Türk, Vatanımız Türkistan, Dinimiz İslam...</i>	10
<i>Prof. Dr. Timur KOCAOĞLU • Koç Üni. Stratejik Arş. Mrk. Bşk. Bağımsız Doğu Türkistan Cumhuriyeti'nin 1933 Anayasası ve Türk Dünyası Anayasa Hareketleri (2)</i>	12
<i>Dernekten Haberler...</i>	15
<i>Seyit TÜMTÜRK • Doğu Türkistan Kültür ve Dayanışma Der. Gn. Bşk. 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü Münasebetiyle Yayınlanan Basın Bildirisi</i>	19
<i>Yrd. Doç. Dr. Şenol BAL • Türk Dünyası Kadınları Dostluk ve Day. Der. Bşk. Türk Dünyası Kadınları II. Dostluk ve Dayanışma Kurultayı Sonuç Bildirgesi</i>	20
<i>Prof. Dr. Hasan KONİ • Ankara Üni. Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğr. Üyesi Çin Halk Cumhuriyeti'nin Uyguladığı Kültürel ve Doğum Kontrol Politikası</i>	21
<i>Paul HENZE • ABD Türkiye Masası Şefi Kaşgariya'daki Büyük Oyun Yakub Beg ve Osmanlı İmparatorluğu-3</i>	23
<i>Yrd. Doç. Dr. Yılmaz POLAT • Qawgaz Üniversitesi - Bakü Türkistan'ın Son Yüzylında Önde Gelen Mücadeleci, İlim ve Devlet Adamı Alihan Töre SAGUNİ -2</i>	26
<i>Mehmet Emin BUĞRA Şarki Türkistan Tarihi</i>	29
<i>Basından....</i>	30

TEMSİLCİLERİMİZ	ADI SOYADI	TELEFON	FAX	CEP TEL	TEMSİLCİLERİMİZ	ADI SOYADI	TELEFON	FAX	CEP TEL
Genel Merkez	Oktay Bozkurt	0.352 339 39 65	0.352 337 35 04	0.535 461 38 93	Elazığ	Serkan Küçük	0.424 236 19 55		0.535 884 40 50
Ankara Şube	Hayrullah Efendioğlu	0.312 319 54 72	0.312 319 54 74	0.535 735 05 40	Konya İletişim Fak.	Alev AYYILDIZ			0.544 505 01 57
Avr. Tem. Alm./Hamburg	Ş.Abdulkadir Tümtürk	0049 4071678850		0.049 172 436 09 72	Konya	Mehmet Uğurlu	0.332 245 77 38		0.536 629 87 82
Almanya/Münih	Dişad Hazneci	0049 893 519 796		0.049 172 999 23 32	Kocaeli/Değirmendere	Barak Kuraner	0.532 713 82 30		0.555 306 13 05
Hollanda	Nurettin Atabay	0031 625 234 079			Niğde	Doç. Dr. Remzi Kılıç	0.388 232 10 06 - 232 88 77		0.536 467 09 19
Ankara	Şükrü Erdem	0.312 324 04 13		0.505 419 20 03	Aydın	Ersal Ulaş Öztemel	0.256 213 05 18	0.256 214 49 49	0.532 591 85 22
İstanbul	Abdullah Tuğcu			0.535 425 57 63	Amasya	Yıldırım Görgen	0.358 212 27 52		0.532 254 52 75
İzmir	Ali Çoğan	0.232 374 57 59		0.536 410 87 48	Mersin	V. Haluk Payas			0.536 523 15 87
Gaziantep	Mustafa Mete	0.342 478 10 31-478 12 81		0.532 593 78 89	Mucur (Kırşehir)	Hakan Karakaya	0.386 812 40 07 - 0386 812 54 37		0.544 614 78 14
Sinop/Baybath	Camal Yanıkel	0.368 315 03 13			Eskişehir	Hasan Orhan			0.533 233 09 52
Ş.Urfa	İ. Hüseyin Savaş	0.414 313 27 11	0.414 313 10 15	0.536 275 23 98	Tekirdağ	Mehmet Özcan	0.282 651 04 07		0.532 224 39 17
Samsun/Bafra	Ahmet Dast	0.362 532 19 14			Erzurum	Gönül Özdemir			0.542 506 79 81
Sivas	Ramazan Özen GÖKALP			0.536 360 38 62	Rize	Yücel Tanay	0.464 627 22 38		